

KLİNİK GELİŞİM

İstanbul Tabip Odası'nın Süreli Bilimsel Yayınıdır • Üç ayda bir yayımlanır
Cilt 18 • Sayı 2 2005

YEREL SÜRELİ YAYIN

Sahibi

İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu Adına
Prof. Dr. Gençay GÜRSOY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Halit TOGAY

Editör

Prof. Dr. Nükhet TÜZÜNER
(İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı)

Yayın Kurulu

Doç. Dr. Güher SARUHAN DİRESKENELİ
(İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı)

Prof. Dr. Burhan FERHANOĞLU
(İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Hematoloji Bilim Dalı)

Prof. Dr. M. Taner GÖREN
(İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı)

Prof. Dr. Günseli KILINÇ
(İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı)

Prof. Dr. Engin ORAL
(İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı)

Prof. Dr. Cengiz YAĞIZ
(İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, KBB Anabilim Dalı)

Yazışma Adresi:

İstanbul Tabip Odası
Türkocağı Cad. No.17 34440 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 514 02 92 Faks: (0212) 513 37 36
E-mail: istabip@istabip.org.tr

Ederi: 5 YTL.

Bu dergi, ülkede tıp biliminin yayılması amacını güttüğünden KDV'den bağıstıktır.
ISSN 1300-0675

Copyright®

Türk Tabipleri Birliği - İstanbul Tabip Odası

Yayın ve Baskı Hazırlığı

Turgut Yayıncılık ve Tic. A. Ş. Fırın Sokak No: 61/2
Bomonti, 34381 Şişli, İstanbul
Tel: +90 212 233 02 23
+90 212 296 34 28
Faks: +90 212 233 65 45
E-posta: turyay@turyay.com.tr
Web sitesi: www.turyay.com.tr

Film Çıkışı: Renk Reprö +90 212 275 02 10

Baskı: Golden Medya +90 212 629 00 24

100. Yıl Mah. Matbaacılar Sitesi 1. Cad. No: 88 Bağcılar-İstanbul

Baskı tarihi: Ekim 2005

Hipertansiyon

Ö Z E L S A Y I S I

EDİTÖRÜN NOTU

Klinik Gelişim dergisinin bu sayısı, sistemik arter hipertansiyonunu konu yapmıştır. Çok genel bir tanımlama ile hipertansiyon, toplumsal bir sağlık sorunudur. Dünya Sağlık Örgütü, hipertansiyonu birinci sıradaki öldürücü hastalık olarak duyurmaktadır. Bu gerçek ülkemiz için de geçerlidir. Bugün Türkiye'de 15-16 milyon hipertansiyonlu olduğu kabul edilmektedir. Bu sayı, erişkin toplumun üçte birinden fazladır. Bu kadar yaygın görülen bir hastalık olmakla birlikte, hem farkındalık oranları hem de kan basıncını kontrol altında tutma oranları hiç de doyurucu değildir.

Bu kadar büyük bir sağlık sorununun çözümünü tek başına hekimlerin üzerine yıkmak haksızlık olur. Hastalık konusunda toplum bilincinin yükseltilmesi, hastalıktan korunmada ülke çapında etkili önlemlerin uygulanması ve tedavinin yaygınlaştırılması köklü sağlık politikası değişikliği gerektirmektedir. Ancak, hipertansiyonlu olgularla her gün bire bir karşı karşıya gelen hekimlerin bu türden değişiklikleri beklemleri de hastalar açısından haksızlık olacaktır.

Klinik Gelişim dergisinin bu sayısında, hipertansiyon bu bilinçle ele alınmıştır. Güncel tanı, tedavi yaklaşımları, zor olgularda izlenecek yol ve acillerde yapılacaklar ayrı başlıklar halinde incelenmiştir. Okurlara yararlı olması dileği ile, katkıda bulunan bütün yazarlara teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Zeki Öngen

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı

İçindekiler

Hipertansiyon

Ö Z E L S A Y I S I

Çözümü Zor Bir Toplumsal Sorun: Hipertansiyon	4	Zeki Öngen
Hipertansiyonda Tanı Yöntemleri	8	Hüsniye Yüksel
Hipertansif Aciller	15	Deniz Kumbasar
Hipertansiyon Patofizyolojisi	25	Erhan Babalık
Hipertansiyon Tedavisi	33	Barış İlerigelen
İkincil Hipertansiyon	42	İbrahim Keleş, Mustafa Tarık Ağaç

EDİTÖR

Prof. Dr. Zeki Öngen

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

YAZARLAR (Soyadı sırasıyla yazılmıştır)

Dr. Mustafa Tarık Ağaç

Doç. Dr. Erhan Babalık

Prof. Dr. Barış İlerigelen

Doç. Dr. İbrahim Keleş

Doç. Dr. Deniz Kumbasar

Prof. Dr. Hüsniye Yüksel

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı